

Kmetijstvo.

Hrana in človeška sreča.

(Dalje)

Dokazi za vegetarizem.

Ne ozirajte se na dežele kjer si ljudje svojo hrano v živalstvu iščejo, oglejmo si kraje, kjer je človeški rod (sadje — zrno) — rastlinojdec. Iz teh izvajamo svoje trditve! Ljudstvo starega veka je napredovalo, kolikor časa je zmerno in bolj vegetarično živelo. Dandanes živi stotero in stotero milijonov ljudi skoraj le od riža z najmanjšimi stroški, drugi se zopet preživijo s koruzo, pšenico, ržjo in s krompirjem.

Kitajci, Arabci, turški vojaki in težaki, kateri se ne preživijo z mesom, so nepremagljivi v delu, moči in stanovitosti. Močni in zdravi Škotci in Irci se največ le z ovseno moko, krompirjem in maslenim mlekom preživijo. Angležki poljedelci delajo vsaki dan 12—15 ur živeči se s pšeničnim ali z ječmenovim kruhom in s krompirjem. Pa tudi s kako malim živežem delavci pri najtežjem delu izhajajo vidimo na jugu, kakor na severu, pri vseh narodih. Če bi se pustili podučiti, izvestno bi popustili vsa vgonobljiva in uničljiva jedila. Ali so pa na drugi strani premožni stanovi onih narodov, koji vživajo kar hočejo zdravi, krepki in trdni?

Človeški rod bi polagoma izmiral, ako ne bi vedno nove in zdrave toka krvi uvajala vrsta nižjega, npravno živečega ljudstva v višje stanove. Primerimo meščane, kateri večinoma meso jedo, s kmeti, koji se večinoma z vegetarično hrano preživijo, in stavimo vprašanje, kateri so bolj zdravi, krepki in vstrajni?

Isto tako nam priča toliko imenitnih mož umetnosti in vede, kateri se odlikujejo se svojo zmernostjo, se svojo neizrečeno priprostjo v jedi in pijači in pri tem pa so vstvarili velikanska dela in svetu najbolje služili. Da, smelo rečemo, večina onih, koji so si kot učenjaki, umetniki ali pesniki nesmrtno čast pridobili, so se ali popolnoma ali pa vsaj približno po naših pravilih vedli.

Obilost živeža.

Nakteri mislijo, da, ako se ne jé mesa, se mora zato v velikej obilici druge manj znatne hrane zavžiti. — Toda to ni prav, ker je, kakor dokazano, meso dražje, a ne jedrnato. Meso ni nič drugzega nego potrata. 15—16 kg naše tekoče krvi ima blizo $4\frac{3}{4}$ kg trdih del v sebi. Vsakdanja izguba porabljenih in nepotrebnih snovij, ktere se po raznih potih izgubé, znaša povprečno več nego 200—250 kg., suhih, trdih t. j. vodeprostih snovij. To je tedaj mera za nadomeščanje potrebne hrane. Kar je več, ni potrebno, temuč škodljivo, ker tako telo s prebavanjem in izmečkom tega, kar je preveč nepotrebno izrabljamo in vsled tega svoje življenje kratimo. Vse take pogreške življenja smatrati imamo vedno in

vedno napredovalnim samomrom. Pri nas umrje malo ljudi navadne smrti, zovoljo starosti, onemoglosti. Ali marazma, največ jih je, da si počasi, a gotovo življenje kratijo sosebno vsled nenaravne mesne hrane, ktera človeku tudi čut za pravo mero jemlje in ga v brezmernost zapeljuje. Pri mesojednih Eskimcih je 50letna starost uže visoka, pri Evropcih 100letna, pri Arabcih, koji se z datelji žive pa 200letna.

Za pijačo naj se nikdo ne briga; voda ne stane ničesar in je najbolj zdrava. Drugih pijač ni potreba zavživati, ali pa vsaj zelo v previdni meri. O žganju ne bi trebalo pametnemu človeku niti govoriti. Ono je zvesta družica mesu in se bode tudi s tem izgubila. Kadar bode kulturni svet od te dvojne kuge oproščen, bode se zopet na krepko in častno mesto prvotno zdravega človeštva vspeti mogel.

Nečednost protinravnega življenja.

To kar preveč zavžijemo, je onim, kateri z žuljavimi rokami in v potu svojega obraza živež pridelujejo in drugim pripravljajo nepotreben trud napravilo, jih je nepotrebno obrabilo, jih je v boljši vporabe svojega začasnega življenja in življenske moči oviralo. Vrh tega so tem, ki so nagnjeni zmernosti in priprostosti v slab izgled oni, kateri socialno visoko stojé vsled svojega nezmerne in nespametnega življenja. Med tem, ko se bogataši ob obilo obloženih mizah pasejo, biva jim čisto brat in sorodniki v slabem stanovanju in vsled slabe hrane hujša in mre, kolikor dasi se privrženec torije bratovske ljubezni štejejo, čeravno ne v duhu, vendar le radi zunanje dostojnosti naše kulture.

Dokler nas zadolženo, ubogo in revno ljudstvo na pomoč kliče, dokler ni še vsakemu najpotrebnejše zagotovljeno, kar mu mora biti zagotovljeno in on pogreša najmanjši zahtevk življenja brez lastne krivde, toliko časa je tudi vsaka nezmernost in požrešnost več nego-le slaba čednost, ona postaja celo nečednost in greh v popolnem pomenu besede.

Novice.

— Osebne vesti. Poštnim vežbenikom je imenovna davčni vežbenik gospod Friderik Tomažič v Ljubljani. — Premeščena sta iz Celja davčni oficial gosp. I. Knez v Gornji grad in davčni pristav g. O. Meglič v Lipnico. — Davčnim pristavom v Celju je imenovan g. I. Volovšek — Sodnima kancelistoma sta imenovana gg. Viktor Mezgec za Motovun in Henrik Karol Marinžek za Poreč.

— Nova pošta. Dne 1. novembra 1899 odpre se v Straži na Dolenjskem, okraj Rudolfovo, nov poštni urad, ki se bode pečal s pisemsko in vožno postjo ter ob enem služboval kot nabiralnica poštno hranilničnega urada. Zvezo bode imel s poštnim omrežjem po vlakih, koji vozijo med Stražo in Rudolfovem, ter po dvakraini vozni pošti Straža-Toplice katera se imenovanega dne upelje namesto dosendanje vozne pošte Rupolovo-Toplice.

— **Notarska mesta v Gorici.** Ker je umrl notar Nordis, je prazno jedno notarsko mesto v Gorici, in za isto vložiti prošnjo je razpisan čas do 28. t. m. Tudi to mesto pritiče edino le Slovencu ker treba pomisliti, da vsi notarji v Gorici imajo največ posla s Slovenci, z Italijani bore malo in zato zadošča za Italijane, da imajo enega notarja in ta je Constantini; drugi pa morajo biti Slovenci. Tako bi bila ta reč razdeljena pravilno. Za novo mesto se poganjajo Italijani na vse kriplje, in kdo ve, če ga ne dobi tudi kak Italijan!

— **Istrski deželni odbor** je sklenil, pobirati 10% doklado na vse davke v Istri in sicer v ta namen, da se pokrijejo stroški za ustanovljenje italijanskega gimnazija v Pazinu. Ta sklep je vnebovpijoč škandal.

— **Ruščina v Idriji** se začne poučevati brezplačno drugi mesec. Kdor želi udeleževati se pouka, naj pride v ponedeljek dne 23. t. m. ob 8. uri zvečer v „Čitalnico“ na pogovor in določitev kraja, časa in knjig.

— **Politiko grofa Goessa** označuje prav dobro naslednje dejstvo. V Oprtlju v Istri so se pred 2 $\frac{1}{2}$ letom vršile občinske volitve. Laška stranka je smela pri tej priliki slepariti na nečuden način. Volitev se je namreč smela vršiti po starem imeniku, iz katerega je bila izpuščena večina hrvatskih volilcev, ali pa so bili mesto teh hrvatskih volilcev vpisani njih že do 20 let mrtvi predniki in celo pradedje. Pritožbi proti tej volitvi je namestništvo ugodilo, na kar se je laška stranka pritožila na upravno sodišče. Še meseca junija je došla vest in sicer od zastopnika laške stranke, posl. Bartolija, da je upravno sodišče ugodilo laški pritožbi. Ako je upravno sodišče tako razsodilo, bi se moral novi obč. odbor že davno konstituirati, če pa upravno sodišče ni ugodilo laški pritožbi, bi se bile morale tudi že davno vršiti nove volitve. Toda zgodilo se ni ne jedno ne drugo. To je napotilo hrvatske volilce v Oprtlju, da so javno vprašali namestnika grofa Goessa, kaj je s to zadevo.

— **Poročil se je** gosp. Mr. Ph. Gjuró Hus v Konjicah z gdč. Maško Pospišil.

— **Za živinorejce.** Na podstavi dež. zakona z dne 18. februarja 1885. (deželni zak. št. 13) se naznanja, da morajo posestniki žrebcev, kateri hočejo v prihodnji spuščalni dobi spuščati svoje žrebce za plemenitev tujih kobil, zglasiti te svoje žrebce najpozneje do 10. decembra 1899. pri političnem okrajnem oblastvu, v čegar okoliši se nahaja stajališče žrebčevo. Dovoljeno je zglasilo izvršiti pismeno ali ustno; ob enem pa je naznaniti ime in priimek, potem stanovišče žrebčevega posestnika, kakor tudi pleme, starost, barvo in stajališče žrebčevo. Za žrebce sploh pod štirimi leti in za noriške žrebce pod tremi leti se ne dajejo dopustila za spuščanje. Kje in kdaj bode izborna komisija zglāšene žrebce pregledovala in zanje dajala dopustila, da se ob svojem času na znanje.

— **Občinske volitve v Pomjanu** je tržaško namestništvo potrdilo in zajedno odbilo slovenski rekurz. Kdor pomni nečuvne nerednosti in nezakonnosti pri dotični volitvi, bo vedel, kaj pomeni ta odločba tržaškega namestništva.

— **Iz bolnice pobegnil.** Reservist pešpolka št. 17. Rudolf Adamič, ki je bil radi božjasti na opazovalnem oddelku je 15. t. m. iz bolnice pobegnil.

— **Nova slovenska slika.** Trgovec g. Peter Nikolić v Zagrebu izdal je že celo vrsto slik iz zgodovine in iz narodnega življenja Hrvatov in Srbov. Te slike so razširjene ne samo po hrvatskih in srbskih krajih, nego tudi po Slovenskem. Skoro v vsaki slovenski hiši se najde taka slika, ki je v resnici pravi okras vsakemu salonu. Slike „Hercegovačko roblje“, „Bosanski bjegunci“, „Djed i unuk“, „Ranjeni Crnogorac“ so

občno znane. Sedaj je izdal novo sliko „Maščevanje“. Ta slika predstavlja prizor iz črnogorskega življenja, kako ded uči vnuka sukati meč. Slika je krasna. Original je naslikal dični srbski slikar Pavel Jovanović. Priporočamo to sliko prav toplo. Z okvirom vred velja 30 gld., če se plača v obrokih, sicer pa 27 gld.

— **Občinski zastop Luče** je v svoji seji dne 1. oktobra 1899. ednoglasno sklenil izražiti ogorčenje in obžalovanje nad nečuvnimi izgredi dne 9. avgusta t. l. v Celju, in nad postopanjem mestne policije ter vložiti prošnjo na namestništvo da se ista podržavi. Gg. dr. Sernecu, dr. Dečku in Hribarju pa se je izrekla zahvala, in priznanje za njih moško postopanje in obrambo pravic slovenskega naroda!

— **Nova ustanova gospe Hotschevarjeve.** Veledušna dobrotnica gospa Josipina Hotschevar v Krškem je za vzdrževanje krške bčlnice, ki je prav za prav njeno delo, darovala 5000 gld. Obresti te svote bodo popolnoma zadoščale za vzdrževanje poslopja.

— **Povišanje plač uradnikov drž. železnic.** Razni listi so prinesli poročilo, da se bodo plače uradnikov državnih železnic že v kratkem izboljšale. Dela za to izboljšanje so se vsled spremembe kabineta seveda nekoliko zakasnila, toda dogotovljena so v že toliko, da se povišanje plač železničarskih uradnikov izvrši vsekakor še pred novim letom. Gorko želimo, da bi bile informacije „Prager Abendblatta“ dobre, da bi se prav kmalu uresničile želje drž. železničarskih uradnikov, ki so si izboljšanja plač zaslužili.

— **Razdelitev beljske občine.** Sklep deželnega zbora kranjskega glede razdelitve beljske občine v občini Ribno in Bled, je zadobil najvišje potrjenje.

— **Premestitev zatiškega sodišča.** Pravosodno ministrstvo je pooblastilo predsetstvo okrožnega sodišča v Novem mestu, da sklene najemno pogodbo z lastnikom grajščine v Višnji gori, kamor se premesti zatiško okrajno sodišče. Grajščina se primerno adaptira in se presele sodni uradi vanjo meseca decembra prihodnjega leta.

— **„Zaveza slovenskih in istrsko-hrvatskih županov“.** Pravila tega društva je deželna vlada za Kranjsko sedaj potrdila.

— **Kmetijsko-kemičnemu preskušališču za Kranjsko v Ljubljani** poslale so oblasti, društva in zasebniki od 1. januarja do 30. septembra t. l. 292 predmetov v znanstveno preiskavo. Razen tega je naš zavod izvršil še 30 preskušev za vina in zemlje na lastno inicijativo; toraj skupaj 322 predmetov. Opomniti je še, da je dvorni svetnik prof. dr. E. Meisel v c. kr. ministrstvu za kmetijstvo dne 18. t. m. preskušališče inspicial ter vse v najlepšem redu našel.

— **C kr. finančno ravnateljstvo** naznanja trgovski zbornici v Ljubljani, da se vsled razglasa c. kr. finančnega ministrstva z dne 6. oktobra 1899, št. 50.939 vpeljejo uradne menične golice po 4, 6, 9 in 10 kron s slovenskim tekstom — dne 1. novembra 1899.

— **Gospod Egon Mosche**, sin ljubljanskega odvetnika, ki je v raznih slovenskih listih objavil mnogo lepih člankov in listkov iz Transvaala, se nahaja v nemškem koru, kateremu zapoveduje polkovnik Schiel.

— **V pijanosti.** Andrej Zajc, tesar na južnem kolo-dvoru v Ljubljani je šel v soboto ponoči vinjen po Franca Jožefa cesti domov. Nasproti „Narodnega doma“ se je spotekel in padel na rob ograjenega podzidka pri Češkotovi vili tako nesrečno, da si je prebil glavo in se tako poškodoval, da so ga morali prepeljati v deželno bolnico.

— **Utonil je** 16 mesecev star otrok, hčerka posestnice Terezije Bergoč v Brezovici pri Št. Petru, v neki mlaki pred domačo hišo.

— **Kaznovana nezvestoba.** V Gabrovcih v Srenjskem okrožju se je minolo nedeljo lepa Danica Mažič kruto maščevala. Njen ljubimec, Slavko Vladislavljevič je postal nezvest ter je nameraval snubiti drugo dekle. Danica Mažič ga je v nedeljo zvalila na domače dvorišče ter ga prosila ondi, naj ji posodi nož, da si olupl jabolko. Jedva je imela Danica nož v roki, ko sta planila izza senjaka njen oče in mati ter vrgla Vladislavljeviča na tla. Med tem, ko sta ga držala, mu je odrezala Danica levo uho in pol desnega. Seveda so Danico in njene starše takoj zaprli. Kaznovani nezvesti ljubimec pa leži težko ranjen v bolnišnici.

— **Vojaška večerja.** — Kakor poroča „Pester Lloyd“, hoče vojaška oprava od letošnjih delegacij zahtevati znatno povišanje vojnega proračuna v svrhu, da bo mogoče vojakom dati toplo večerjo. Bil bi že čas za to! Ako bi bili hoteli, bi se to že lahko davno zgodilo. Koliko manj nujnih izdatkov imamo vsako leto, ki nam ne prinašajo prav nobenih koristi, dočim gre tu za zdravje državljanov, bodočih hraniteljev rodbin in — davkoplačevalcev.

— **V Gorici je bila že l. 1836 enakopravna z nemačino in laščino.** V roke smo dobili razpis službe mestnega davkarja. C. kr. okrožni urad zahteva določeno znanje slovenskega jezika. Danes pa službujejo pri mestnem magistratu, s katerim imamo tudi Slovenci opravka, ljudje, ki ali ne znajo, ali pa nečejo znati slovenščine. Dopisi, katere dobiva mestno županstvo s slovenskega dela dežele, se morajo predstavljati na laški jezik prej, ko se rešijo. Mestni urad mora torej imeti neki oddelek za predstavljanje dopisov. Čemu ta potrata? To se dela samo iz principa, da mestnim uradnikom ni treba znati našega jezika.

— **Otvoritev skladišča v Sinčevasi na Koroškem** se je morala zaradi raznih zaprek preložiti še za 8 dni in se vrši torej v nedeljo dne 29. oktobra t. l. — Novo skladišče je jako lepa in dobro urejena stavba. Otvoritvena slavnost obeta biti prav sijajna in pomenljiva. Skladišče bode v veliko korist slovenskih kmetov. — Podružnica v Velikoveu je začela delovati že dne 11. oktobra na veliko jezo velikovških nemčurjev, ki čutijo, da se hoče slovenski kmet tudi v gospodarskem oziru osvoboditi od njihovega terorizma in postati res sam gospodar na rodni zemlji.

— **Otvoritev obrt. napredovalne šole v Šmartnem pri Litiji** se je izvršila v nedeljo. Najprej je bila slovesna maša, katere se je udeležilo učiteljstvo s šolsko mladino in vsi ondotni in okoličanski odličnjaki. Po maši je imel v okrašenih šoli otvoritveni govor nadučitelj g. Iv. Bartl. Za njim je govoril okr. nadkomisar g. Št. Lapajne. Nato se je začelo takoj s šolskim poukom. Že danes je 32 učencev, kar dokazuje potrebo te obrtne šole.

— **Tatvina.** Ljubljanska policija je te dni prijela Krišperjevega hlapca Ivana Tomšiča, ker je na sumu, da je kradel iz prodajalnice in iz skladišča razno špecerijsko blago in je donášal svoji ljubimki. Policija, ki je o tem zvedela, ga je na cesti vstavila in dobila res pri njem steklenico „muškatelea“ in zavitek sladkorja, katerega je hotel ravno nesti svoji izvoljenki. V njegovem stanovanju se je baje dobila še več ukradenega blaga.

— **Iz Rio de Janerio, v Braziliji,** nam piše rojak Ant. Bombač od dne 10. septembra, da od tam odpotuje več rojakov in nas prosi pomoči pri izkrcanju. Opozarjamo te rojake, ako vedo za druge, kateri dospejo, da nam naznanijo njih imena in jim določijo kaj v potne stroške. Ti rojaki so tam že leto, ali grofije jih ne puste preje proč, dokler ne poteče leto. Toži nam, da so ljudje v pravej sužnosti, ker jih pri delu tudi pretepajo kakor nemo žival. Nikomur ne svetuje, da bi tja hodil, ker ni družega nego suženjstvo.

— **Velika tatvina v Opatiji.** Predvčerajšnjim se je pripetila v Opatiji velika tatvina. Ukradenih je več pozlačenih in zlatih stvari, 800 gld. denarja in dva bankovca po 100 gld. Tatvine sumljiv je okoli 23 let star plavolas, golobrad, vitek fant, ki je menda natakak. Razpisano je 200 gld. onemu, ki dobi tatu.

— **Nevesta v plamenu.** V Tridentu sta stala te dni pred poročnim oltarjem namestniški svetnik grof Zdenko Thun in grofica Teresina Thun. Po čudnem naključju se je nevest unel pajčolan, in nakrat je bila vsa v plamenu. Ženin je potegnil prestrašeni nevesti pajčolan z glave in jo tako rešil. Vendar pa je bila nevesta tako prestrašena, da so morali s poroko precej časa čakati, da se je opomogla.

— **Po nedolžnem v dosmrtni ječi.** L. 1878. je vrgel nekdo v Florenci med občinstvo bombo, ki je bil šele nekaj ur izven ječe. Vzlic zatrjevanju, da je nedolžen, je bil Bataachi obsojen v dosmrtno ječo, ker je več prič dokazalo, da je kriv. Sedaj pa je izjavilo več tistih prič, da so lagali, ker so jih za to podkupili ali k temu prisilili policisti.

— **Umor iz osvete.** V Smihovi pri Pragi je imel delavec John službo v Ringhofferjevi tvornici za stroje. Ker je imel veliko družino, a majhno plačo, je kradel bakrene odpadke ter jih prodajal. Njegov mojster pa ga je naznanil. Zato se je hotel John maščevati ter se je priplazil v komtoar tvornice ter zabodel z velikim nožem uradnika Dlohyja. John je mislil, da sedi v komtoarju njegov mojster, zato je umoril nepravlega. Morilca so zaprli.

— **S sabljo po glavi.** V nedeljo zvečer sta se vlačila po starem mestu dva pijana vojaka in popijala, a plačala nič. Poseben veččak je bil vojak Florestan, ki je bil že dobro znan tako civilnem, kakor v vojaškemu sodišču. V neki krčmi v ulici Donota pa krčmarica ni hotela dati pijače brez plače, vsled česar sta vojaka postala divja. Prišlo je do tega, da je javna straža morala prisiliti vojaka, da plačata predno odideta. Proti stražam pa je takoj nastopil s kruto silo Florestan in nagovarjal še svojega tovariša, da potegne bajonet in da skupaj udarita po straži. Florestan je izvlekel še svojemu tovarišu bajonet in z obema se zaletel v stražo Bavčarja. Poslednji je seveda tudi takoj potegnil svojo sabljo in udaril ž njo Florestana po glavi, da se je takoj zgrudil v krvi in spustil bajonete, druga straža ga je mahnil s sabljo po roki, na kar se je pijanec skrnil pod mizo in se po tleh hotel splaziti iz krčme. Toda prišle so še druge straže na pomoč, ki so vlekly Florestana izpod mize in ga aretovale. V krčmi navzoče ljudstvo je tudi začelo divjati proti stražam v katere je jelo leteti steklenice in drugih stvari. Tudi na ulici iz okenj sa metali ljudje razne stvari na straže, kar kaže, da je bilo to one vrste ljudstvo, kateremu je trn v očeh avstrijsko državno redarstvo. Straža je tudi teh divjakov več aretovala. Na ulici je Florestan še enkrat utekel stražam, ki so ga le z velikim trudom spravile pod ključ. Na redarski postaji so telefonirali v vojašnico in zahtevali, da pride po Florestana vojaštvo ker je hotel vse razbiti. Vojaki s častnikom so prišli in so imeli dokaj opraviti ž njim, naložili so ga na voz in peljali v vojašnico. V kasarni je še uganjal take stvari, da so ga morali nesti na nosilnici v vojašnico, kjer ga najprej ozdravijo, potem pa pride pred vojaško sodišče. Dobil je več ran, katerih ona na glavi je jako nevarna in se je bilo bati, da mu odteče kri, Toda že je iz nevarnosti.

— **Tobak - Avtomat.** Na kolodvoru v Bržezinki (Galicija) je avtomat, podoben onem na naših kolodvorih, iz katerih se ne dobi čokolada in razni „cukrčki“. Ta avtomat daje namreč cigarete in smodke po jako nizkih cenah. Popotnik, kateremu je pošla „kaja“, se lahko posluži avtomata s tem da vrže vanj kovan denar 10 vinarjev, pa mu vrže smodko v roko. Ta svet vse zna.

— **Nove vrste dežniki.** V Parizu je nekdo izumil neko vrsto dežnik, ki se lahko spremeni v solnčnik in naspotno. Naprava je taka, da se prevleka enostavno natakne s posebnimi gumbi.

— **Mož z 8 nevestami** Kakor dunajski časopisi poročajo, ujeli so sollicitatorja Adolfa pl. Swieten-Philippsborna ter ga izročili deželnemu sodišču Ljudska pevka Ivana H. ga je namreč zatožila, da ji je s pretvezo, da jo vzame za ženo, izvabil ves njen prihranek v znesku 1000 gld. Sollicitator je imel ljubezensko razmerje še s sedmimi drugimi deklicami, katerim je tudi obljubil poroko le zategadelj, da je dobil denarja od njih.

— **Napredni Japonci.** Japonsko pravosodje se spremeni v kratkem po evropskem vzoru. Razen tega hočejo vpejati kakor Francija in Nemčija — velekoristno novotarijo, da se odgodi kazen za 6 do 6 let obsojencem, ki so za manjše pregreške obsojeni prvič. — V Japonski imajo že javen telefon, ter je telefonska zveza razširjena po vsej deželi. — Japonski slikarji in kiparji se udeležijo s svojimi deli pariške razstave.

— **Nesreča v rudniku** Dne 19. t. m. je voda hipoma napolnila nekatere rove rudnikov na premog v Vasko-ju. Bržkone je voda pridrla iz nekega že davno opuščenega rova. Šest delaveev in enega višega inženjerja pogrešajo. Dosedaj niso rešili nikogar.

— **Razbojništvo v Siciliji** Nedavno temu so redarji ubili zloglasnega roparja Sant' Angela. Sedaj pa javljajo iz Katanije, da so dne 17. t. m. našli v gozdu pri Bronte Sant Angelovega tovariša, Angiola di Stefano mrtvega. Poslednji ima na vesti več ubojstev, ropov, nasilstev itd. ter je dolgo let strahoval vse tamošnje prebivalstvo. Za njegovo glavo je bila razpisana nagrada 2000 lir.

— **Izgorel parnik** Iz New Yorka je prevažal popotnike parnik „Nutman State“ v Bridgeport. Na nekem takem prevozu je na parniku nastal ogenj, ki je povzročil mej popotniki velik strah in zmešnjavo. Poveljnik je ukazal, da se vsi čolni opuste v morje. Možtvo parnika je res izvršilo povelje kapitanovo, toda poskakato je brž samo v čolne, v katerih vsled tega ni ostalo prostora za popotnike. Poslednji videvši svojo nevarnost so napadli mornarje z revolverji, da se je mej obemi vnel hud boj. Le po energičnem posredovanju nekaterih se je posrečilo ljudi pomiriti in spraviti nekatere v čolne, drugi pa so morali čakati na gorečem parniku svoje usode.

— **Najdražja voda** Mesto New York v Ameriki ima najdražjo vodo, to je namreč ona voda, katero primešajo mlekarji v mleko, katero dajejo na prodajo. Več postavni koraki, da se zatè to sleparstvo, so se izjalovili. Iz nedavno izdanega poročila novojorškega zdravstvenega urada je razvidno, da je v treh četrtinah novojorškega mleka en celi četrt vode, katera pride v mleko takoj, ko je dobijo v roke prekupčevalci. Ako se vzame letno porabo mleka v New Yorku in najbližjo okolico z 120.000.000 četrtink, znaša toraj množina primešane vode 40.000.000 četrtink. Četrtinga mleka stane ondi 10 cens, potemtakem ne plačajo Novojorčani na leto ne več in ne manj vode nego za 4.000.000 dolarjev. Zares, draga voda to!

— **Iz shoda orijentalistov v Rimu.** „Edinost piše: Na tem strogo znanstvenem kongresu vlada čuden duh. Gospôda so zabredli globoko v politiko avstrijskega Primorja. V drugem oddelku (naravoslovje) je čital predsednik pismo nekega E. Popovića o romunskem jezikovnem otoku v Istri — o takozvanih Čičih. Le-ti da so izročeni na milost in nemijost samovoljstvu Hrvatov, dočim bi bila naloga romunskega društva v Bukarešti, da pokloni vso pažnjo in ljubezen tej prastari naselbini bratov po jeziku in narodnosti, tem

zadnjim obstankom praprebivalcev julskih Alp (!). V to da bi omenjeno društvo obvezano iz etiških in zgodovinskih vzrokov.

— Na to je neki Romun menil oprezno, da je romunska domovina tako oddaljena od Čičev, da bi dolžnost bratovske ljubezni, katere izvrševanje želi g. Popović, lahko mnogo lažje in boljše vršili — istrski Italijani. — Priznati moramo, da je romunski konzul Holban protestoval proti nadaljnemu razpravljanju tega političnega vprašanja. — Čudom pa se čudimo, da je imenovani Popović sedanjí črnogorski generalni konzul v Rimu!

— **Za družino najvažnejše vprašanje** so zdravilni učinki živil in užitnin, katere se uporabljajo Telesna dobročutnost, krepko razvijanje otrok, dostikrat celo dolgo življenje zavisi od tega, kaj se uživa. Kako resno dolžnost imajo torej matere, hišne gospodinje, vzgojiteljice. Kjub temu spoznanju se vendar vse preveč spregleda radi navade, in marsikatera mati, katera ve, da bi ne storila prav, ako bi dajala otrokom upijanljivih pijač, pripravlja zanje bobovo kavo, katera ima prav tako slabe posledice! Nemoremo nikoli dovolj povdarjati, da je Kathreiner-Kneippova sladna kava jedina zdravju koristna kava, katero je že preskusilo na stotisoče družin in ki se je vselej nad vse dobro obnesla. Ako se rabi kot primes, stori bobovo kavo skoro neškodljivo in poveča ter zboljša celo njen dobri okus. Toda nujno treba opozarjati, da ima samo Kathreiner-Kneippova sladna kava omenjene izvanredne prednosti in da se mora varovati pred vednim slabim ponarejanjem. Pristni Kathreiner se dobi povsod, toda le z znanih izvirnih zavitkih z imenom „Kathreiner“, prodajati se torej ne more in ne sme nikoli „na vago.“

Loterijske srečke

- V Lincu dne 21. oktobra t. l.: 67, 81, 48, 30, 4.
- V Trstu dne 21. oktobra t. l.: 19, 12, 62, 20, 25.
- V Pragi dne 25. oktobra t. l.: 3, 54, 16, 75, 65.

Tržne cene.

V Ljubljani dne 30. septembra 1899. Pšenica 9 gld. 18 kr., rž 7 gld. 10 kr., ječmen 6 gld. 20 kr., oves 6 gld. — kr., ajda 8 gld. — kr., proso 8 gld. 50 kr., turšica 6 gld. — kr., leča 10 gld. 50 kr., grah 9 gld. 50 kr., fižo 9 gld. 50 kr. Vse cene veljajo za 100 kilog.)

J. Blasnikova tiskarna

v Ljubljani na Bregu št. 12

se priporoča sl. občinstvu v zvršitev vsih tiskarskih del, kot: knjige, brošure, okrožnice, naslove na pisma, pisma, kuverte, račune, vizitnice, cenike, jedilne liste, programe za veselice, naznanila (plakate), itd. itd.

Tudi izvršuje edina v Ljubljani litografska dela v eni ali večih barvah.

Vse po najnižji ceni okusno in hitro.

V zalogi ima mnogo knjig za mladino ter razne muzikalije.

☛ Cenik se pošlje zastoj in poštnine prosto. ☚